

dredets første Halvdel (Sp. 3231) aviste de sindsfyge. Medens man den Gang, da de jydste Daareindretninger ophævedes efter Fuldbendelsen af Aflyet ved Aarhus, betragtede det som et stort Fremskridt, at man var blevet af med disse lidet tidssvarende Anstalter, vilde man jo nu, ved paa ny at lade lignende træde ind som fast Led i Statens Omsorg for de sindsfyge, atter lyse Forbindelsen mellem Sindsfygeanstalterne og Forsørgelses- og Tvangsarbejdsanstalterne i Kuld og Røn. Selv om man forandrer den paagældende Anstalts Navn eller anbringer en Mur mellem de sindsfyge og Anstaltens øvrige Beboere, saa forandres jo derved ikke i mindste Maade Karakteren af det hele Bygningsskompleks, der ligesuldt vedbliver at være en Forsørgelses- eller Tvangsarbejdsanstalt. At anbringe sindsfyge under saadanne Forhold er imidlertid hverken human eller retfærdigt. Side end Patienterne selv i Reglen ikke under, at de blive anbragte under slige Forhold, saa er det et Faktum, at deres Slægtninge gøre det, og det behøver da heller ikke nærmere at paavises, hvor saarende det maa være for disse at vide, at deres sindsfyge Saarvrende ere komne i Forsørgelses- eller Tvangsarbejdsanstalten og paa Grund af deres uforskyldte Sygdom betragtes som hørende hjemme her mellem Fattiglemmer eller Personer, der ved egen Skyld have været i Konflikt med Loven, og andre daarlige Subjekter. Kommissionens Flertal maa derfor bestemt tilraade, at Staten ikke ligefremt hyer denne uheldige Forbindelse sin direkte Anerkendelse ved at understøtte de saaledes bestaaende Anstalter, men at den første Betingelse for Statens Benyttelse af de kommunale Sindsfygeanstalter maa være en fuldstændig Udsøndring af Fattiglemmer og Tvangsfanger fra disse, saaledes at forstaa, at de nævnte Individider og de sindsfyge ikke have Ophold i samme Bygningsskompleks eller staa under fælles Administration og Økonomi.

Der er imidlertid ogsaa andre Mangler ved de kommunale Sindsfygeanstalter, som gøre, at man maa nære stærkt Betænkelighed ved at se dem benyttede af Staten. For ej at tale om, at Bygningerne i alt Fald kun til Dels svare til den moderne Sindsfygeplejes Krav, saa have de kommunale Sindsfygeanstalter, i Mod sætning til Statsanstalterne, Bestyrelser, der som Regel hverken have Indsigt eller Frihed til i første Række at tage saglige Hensyn, og som selv ikke staa under nogen i denne særlige Retning sagkyndig Kontrol. I alt Fald de fleste af dem have Funktionærer, der ikke have nogen særlig psykiatrisk Uddannelse, og som ogsaa ofte ville staa uden nogen Myndighed over for Bestyrelserne, idet de straks kunne afskediges, naar de berede disse Vanskeligheder. Endeligt er der slet ingen Garanti for Varigheden af Tilstanden paa de Anstalter, der virkelig ere godt administrerede og betjente, idet dette jo saare let helt kan forandres ved Personskifter, og vil man da fra Statens Side opsigte Overenskomsten, saa vil man jo staa over for to lige store Ulemper: enten paa een Gang at skulle sørge for Plads andetsteds til et større Antal sindsfyge, eller at lade disse blive under de utilfredsstillende Vilkaar saa længe, til man har skaffet anden Plads. — Det vil derfor under alle Omstændigheder være ganske nødvendigt, at Staten, som den jo allerede har begyndt med, tager ganske særlige Forholdsregler for at sikre sig paa alle disse Punkter, inden den træder i nærmere Forhold til de omtvænte Anstalter. Den maa saaledes have Indflydelse paa Besættelsen af Læge- og Inspektørpladserne og kræve, at disse to Funktionærer skulle have gjort Tjeneste ved en af Statens Sindsfygeanstalter. Den maa saa vidt muligt føre en psykiatrisk Tilsyn med Anstalterne, f. Eks. ved periodisk, uanmeldt Inspektion af Overlægen ved den Statsanstalt, der fortrinsvis benytter dem. At Anstalterne med Hensyn til Indretning og Forplejning osv. overhovedet egne sig til Anbringelse af sindsfyge paa en forsvarlig Maade, er selvfølgelig en Grundbetingelse for, at Staten skal kunne benytte dem, og den maa derfor sikre sig dette baade ved Undersøgelse af Bygningerne og ved Prøvelse og eventuel Forandring af Regulative og Instruksioner. Gennem disse maa der særligt sikres Lægen al den Indflydelse paa Anstaltens Bedelse, som Hensynet til de sindsfyges Liv kræver. Endvidere bør Overenskomsten med Anstalterne kunne opsiges med høist 1 Mars Varsel, og endeligt bør de af Staten benyttede kommunale Anstalter afgive udførligere aarlige Beretninger til denne end hidtil.

Selv om det nu ogsaa lkkedes at bevæge Amtsraadene til at gaa ind paa alle disse Betingelser, hvad der vel kunde være Grund til at betvivle, og selv om en effektiv Kontrol fra Statens Side virkelig lod sig gennemføre, hvilket i det mindste for den daglige Behandlings Vedkommende turde blive mere end vanskeligt, saa ville de kommunale Sindsfygeanstalter dog næppe nogen Sinde kunne frembyde de i alle Henseender fuldt ud tilfredsstillende, sikkert ordnede og stabile Forhold, som udmærke Statsanstalterne. Kommissionens Flertal maa derfor udtrykkeligt betone, at den fremtidige Udvikling af Sindsfygevesæsenet her i Landet absolut, som hidtil, bør ske